

سه‌شنبه-۵ دی ۱۴۰۴- سال یازدهم- شماره ۲۳۸۲

دریاپایه

بنادر

مدیرکل بنادر و دریانوردی سیستان و بلوچستان: صادرات کالا در چابهار از مرز یک میلیون تن عبور کرده‌است

مدیرکل بنادر و دریانوردی سیستان و بلوچستان گفت: میزان بارگیری کالاهای صادراتی از بندر شهید بهشتی چابهار در هشت ماه سالجاری با رشد ۶۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته، از مرز یک میلیون تن عبور کرده است.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، قاسم عسکری نسب این جهش صادراتی را نتیجه مجموعه‌ای از اقدامات هماهنگ دانست و افزود: افزایش ظرفیت اسکله‌های صادراتی، جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، تسهیل فرآیندهای گمرکی و اجرایی برنامه‌های هدفمند بازاریابی، بستر لازم برای افزایش سهم چابهار در صادرات غیرنفتی کشور را فراهم کرده است.

به گفته وی، ایجاد و تثبیت خطوط منظم کشتیرانی فله و کانتینری به بنادر مهم هند، چین و امارات متحده عربی، مسیر صادرات کالا از جنوب شرق کشور به بازارهای هدف را کو تا تر و مقرون‌به‌صرفه‌تر کرده است. عسکری نسب با اشاره به ارتقای جایگاه بندر شهید بهشتی در رتبه‌بندی کشوری گفت: این بندر که سه سال پیش در جایگاه هفتم عملیات کانتینری کشور قرار داشت، اکنون با جهشی چهار پله‌ای به رتبه سوم رسیده و به یکی از بنادر اصلی کانتینری ایران تبدیل شده است. مدیرکل بنادر و دریانوردی سیستان و بلوچستان اعلام کرد: بندر شهید بهشتی در این دوره زمانی، با ثبت رشد قابل توجه در بخش‌های کالای عمومی، فله خشک، فله مایع و کانتینری، موفق شده رتبه سوم کشوری را در مجموع عملیات تخلیه و بارگیری به خود اختصاص دهد؛ جایگاهی که سه سال پیش، رتبه هفتم بود. وی خاطر نشان کرد: موقعیت ژئوپلیتیکی خاص چابهار، در کنار دسترسی مستقیم به اقیانوس هند و معافیت‌های رقابتی هز نه‌ای، این بندر را به یکی از گزینه‌های جذاب برای شرکت‌های لجستیکی و تجاری منطقه تبدیل کرده است.

قرارگاه خاتم‌الانبیاء، مجری جدید پل خلیج فارس جزیره قشم

فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء با اشاره به بازگشت پروژه پل خلیج فارس قشم به چرخه اجرا، از آمادگی کامل تجهیزات و انجام توافقاتی در حوزه تأمین مالی خبر داد و تأکید کرد این قرارگاه رقیب بخش خصوصی نیست.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، سردار عبدالرضا عابد، فرمانده قرارگاه خاتم‌الانبیاء با بیان اینکه قرارگاه رقیب بخش خصوصی نیست و در پروژه‌هایی که بخش خصوصی توان اجرای آن را داشته باشد، ورود نمی‌کنیم، بیان کرد: حداکثر همکاری را با پیمانکاران بخش خصوصی داریم و در تمام پروژه‌های قرارگاه از توان بخش خصوصی استفاده می‌شود.

وی همچنین در پاسخ به این سوال که علت تعلل در اجرای پروژه پل خلیج فارس در قشم به پایان سال ۱۳۸۹ کلنگ زنی شده چیست، گفت: ساخت پروژه پل خلیج فارس دوباره آغاز شده است و در بخشی از تأمین مالی که هنوز انجام نشده، سعی می‌کنیم طرف‌های مقابل را به همکاری ترغیب کنیم تا این پروژه راهبردی به اجرا برسد.

فرمانده قرارگاه خاتم‌الانبیاء افزود: در دو هفته گذشته از این پروژه بازدیدی انجام دادیم و همه تجهیزات برای ساخت این پروژه آماده است و تنها مانع همان تأمین مالی بوده که در این باره هم توافقاتی انجام شده است.

سردار عابد با اشاره به پروژه‌های فرامرزی قرارگاه خاتم‌الانبیاء و صادرات خدمات فنی و مهندسی از جمله ساخت مترو در کاراکاس ونزوئلا گفت: از پروژه ساخت مترو در ونزوئلا خارج شدیم.

فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء ادامه داد: با ونزوئلا برای ساخت این پروژه توافق اولیه انجام شد، اما با توجه به شرایطی که ایجاد شد پروژه را تحویل دادیم تا خودشان این پروژه را ادامه دهند.

سردار عابد تأکید کرد: قرارگاه در پروژه‌های فرامرزی حضور دارد، اما ایسن پروژه‌ها محدود هستند و پس از اینکه این پروژه‌ها به نتیجه رسیدند درباره آن اطلاع رسانی خواهیم کرد.

و معرفی دقیق تر خواهد کرد.

تفاوت مدل با بازرسی‌های مرسوم

نکته پایانی این نوشتار به تفاوت ماهیتی مدل‌ها و جویایز ملی با بازرسی‌های مرسوم و سنتی توجه دارد تا فرق مهم این دو را به‌طور ویژه به مدیران عامل صاحبان کسب‌وکار دریایی یادآوری کند. در بازرسی‌های مرسوم و معمول، دو اقدام اشتباه صورت می‌گیرد؛ یکی آنکه سرزده انجام می‌شود و تلاش آن برای مچ‌گیری است و دیگر آنکه به‌دنبال معایب و اشکالات برای توبیخ و جریمه می‌شود و در نهایت هم مسئله و مشکل را به همان حال که بوده رها می‌کند.

مدل‌های مدیریت کیفیت، مدل‌های سرآمدی و جویایز ملی، ابتدا استانداردها را اعلام و آموزش می‌دهند، سپس با هماهنگی کامل مدیران و صاحبان کسب‌وکار وارد بررسی می‌شوند. بعد از این، نقاط قوت و ضعف را فهرست می‌کنند و برای تقویت نقاط قوت و رفع ضعف‌ها نسخه مدیریتی و حرفه‌ای داده و سپس فرصت کافی برای رفع معایب را می‌دهند و دوباره ارزیابی می‌کنند. این چرخه همواره ادامه دارد تا به مرور زمان با ارائه مشاوره‌های دقیق و مدیریتی به مدیران، فعالیت آن‌ها را به سوی کیفیت برتر هدایت کند.

البته آنچه گفته شد، بیشتر توقعات و برداشت‌های ما از جایزه ملی بهره‌وری بایندر است که برای حوزه دریا طراحی و معرفی شده است. در واقع هنوز نمی‌دانیم که آیا مطابق با روش‌های علمی و جهانی طراحی شده است و ارزیابی و تقدیم آن جایزه در فرایند علمی صورت می‌گیرد یا یک برنامه تشریفاتی است. در حقیقت ما براساس آنچه که در ایده‌آل مدل‌ها و جویایز کیفیت وجود دارد، به قضیه نگاه کردیم. باید منتظر ماند و توضیحات دقیق مسئولان این جایزه را شنید و با آگاهی بیشتر درباره آن نوشت. اما این نوشتارهای روزنامه اقتصاد سرآمد فقط در دو نکته خلاصه می‌شود: اول آنکه این اقدام ارزشمندی است و دیگر آنکه توقع می‌رود جدی و قوی اعمال و تقدیم شود تا اعتبار بیاورد نه تعارف.

با استفاده از مدل‌های عاریه‌ای به‌دست نمی‌آید. این است که خلق یک جایزه ملی در حوزه دریا- هرچند کامل نباشد- بسیار ارزشمند است.

مدل EFQM

نیازهای جوامع، آن‌ها را به سمت تولید مدل‌های نوین سوق می‌دهد. در اواخر دهه‌هشتاد با توجه به گسترش فعالیت‌های فرهنگی در ایران و نبود یک مدل که بتواند فعالیت‌ها و برنامه‌های فرهنگی را مورد رصد و ارزیابی قرار دهد، یک مدل کنترل کیفیت برای برنامه‌های فرهنگی به وسیله نگارنده این سطور طراحی شد و برای اولین بار در سطح جهان در نمایشگاه دهم قرآن ایران مورد استفاده قرار گرفت و آزمایش بسیار موفقی را پشت‌سسر گذاشت.

این تجربه نشان داد که طراحی برای نیازهای داخلی نه‌تنها ممکن است، بلکه ضروری است؛ زیرا اولاً هیچ مدلی در سطح جهانی برای چنین فعالیت‌هایی وجود نداشت و در ثانی، کم‌وکیف و روش فرهنگی هیچ کشوری با کشور دیگر قابل مقایسه نیست که بتوان برای آن یک مدل عمومی و جهانی در نظر گرفت.

مدل و جایزه دریایی ایران

از جمیع جهات، اقدام به طراحی و اجرای جایزه ملی برای صنایع و فعالیت‌های دریایی ایران بسیار ارزشمند است. اولین تقدیر باید از صاحب این ایده بشود. کسی که این ایده را خلق کرده است، بی‌گمان هم به نیازها و اعتبار داخلی آگاهی دارد و هم به سازوکار مدل‌ها و جویایز ملی. اصل کار بسیار زیباست و خوب بود که مسئولان امر در نشست خبری حسابی به آن پی‌داختند و ابعاد آن را روشن و جایزه را به‌خوبی معرفی می‌کردند. این بحث از دیدگاه ما چنان اهمیت دارد که لازم است حداقل یک نشست اختصاصی برای آن برگزار شده و بحث را از زوایای گوناگون مورد بررسی قرار دهند. روزنامه اقتصاد سرآمد مشتاق برگزاری این نشست است و اگر همراهی مسئولان و طراحان این جایزه باشد، در یک نشست اختصاصی آن را بررسی

«سرآمد» بررسی می‌کند؛

«جایزه بایندر» ارزنده‌ترین اقدام جامعه دریایی ایران

جایگاه جایزه ملی بایندر در فرهنگ و اقتصاد دریاپایه

اهمیت بیشتری داشته و دارد. شرکت‌هایی که گواهی کیفیت می‌گرفتند، علاوه بر دریافت جایزه مادی، اعتبار بزرگی کسب می‌کردند. مدیران عامل با افتخار گواهی کسب‌شده را قاب می‌کردند و می‌کنند- و در دفتر کار خود قرار می‌دادند و آن را به رخ رقبای می‌کشیدند و به‌عنوان یک اعتبار اطمینان‌بخش به مشتریان نشان می‌دادند. این رسم همچنان ادامه دارد و در کشورهای پیشرفته به‌خوبی در حال اجراست.

مدل و جایزه در ایران

در کشور ایران، در دهه ۸۰ بحث مدل‌ها و ایزوها و جویایز کیفیت داغ شد. ایزوها در تبلیغات تلویزیونی به‌عنوان نماد کیفیت به مردم فروخته می‌شدند، در حالی که بخش مهمی از آن ایزوها اصلاً ربطی به کیفیت محصول نداشت و در حوزه مدیریت قرار می‌گرفت؛ مانند ایزو ۲۰۰۲ و... اما عدم آگاهی خریداران نهایی، ایزوهای حوزه مدیریت را به‌عنوان کیفیت نهایی محصول قلمداد کنند. به هر روی، استفاده از ایزوها برای تبلیغات- به‌ویژه تبلیغ برای فروش بخاری- اوج داشت و نشان می‌داد که نگاه به کیفیت اهمیت دارد. وزارت صمت، مدل اروپایی «ای.اف.کیو.ام» را به‌عنوان مدل معتبر برای صنایع معرفی کرد و شرکت‌هایی که این مدل را همراه با ایزوها آموزش می‌دادند و ارزیابی می‌کردند، رو به افرونی نهاد و همچنان فعال هستند، اما التهاب دوران اولیه کمرنگ شده است.

جایزه ملی در دریا

تا پیش از این، یک مدل مبتنی بر جایزه مدیریت و کیفیت برای صنایع دریایی شنیده نشده بود. هرچند که مدل تأییدشده وزارت صمت برای عموم صنایع کاربست دارد و به‌طور طبیعی صنایع مرتبط با دریا هم می‌توانسته و می‌تواند از آن استفاده کنند، اما همواره تفاوت‌هایی می‌تواند وجود داشته باشد و نیازهایی از حیث فرایند تولید یا سبک مدیریت و... می‌تواند باشد که یک مدل اختصاصی را طلب کند. در کشورهای پیشرفته، معمولاً چنین است و مدل‌های متعددی برای رصد و ارزیابی صنایع وجود دارد.

با همه اینها، می‌توان گفت هرچند یک مدل جهانی مانند «ای.اف.کیو.ام» را می‌توان برای صنایع دریایی هم استفاده کرد، اما یک نکته مهم وجود دارد که ضرورت جایزه و مدل داخلی را مورد تأکید قرار می‌دهد و آن اعتباری است که یک کشور به توانایی داخلی خود می‌دهد. این اعتبار و باور «ما می‌توانیم»

گروه دریاپایه- امید متین - هر زمان که موضوع جویایز ملی صنعتی در هر جای دنیا مطرح می‌شود، بی‌تردید همه متخصصان امر از کشور ژاپن یاد می‌کنند. زمانی اجناس تولیدی این کشور، به‌عنوان بنجل‌ترین سازه‌های دنیا معروف بود. جمعه سیاه در ژاپن، زمانی بود که خودروهای ساخت ژاپن در مسابقه‌ای در آمریکا شرکت کردند و هیچ کدام از خودروهای ژاپنی به خط پایان نرسیدند و همگی در نیمه‌های راه آتش گرفتند یا از کار افتادند. این جمعه سیاه صنعتی مردم و دولت ژاپن را احساسی شرمنده و آنان را به طنز جهانی تبدیل کرد.

به گزارش «اقتصاد سراسرآمد»، دولت ژاپن، یک آمریکایی به نام «دمینگ» را استخدام کرد و وی با طراحی یک مدل ساده، با نام اختصاری PDCA تولید در ژاپن را در یک حلقه معین قرار داد و مدیریت حرفه‌ای و دقیق را با سخت‌کوشی ژاپنی‌ها ترکیب کرد. دولت ژاپن به‌طور جدی از حلقه «دمینگ» حمایت و پشتیبانی کرد و نتیجه آن شد که امروزه شاهد آن هستیم؛ همان خودروهایی ژاپنی‌ای که در اتوبان‌های بزرگ آمریکا کم‌آوردند و از کار افتادند، امروز بخش مهمی از بازار جهانی را- به‌خصوص در خودروهای نظامی- به تسخیر خود درآورده‌اند. این کشور در صنایع الکترونیک در اوج قرار گرفت و جنس ژاپنی به‌عنوان جنس برتر شناخته شد و همچنان آرم و نماد جنس برتر است.

مدل در کشورهای جهان

موفقیت ژاپنی و تجارب دیگر کشورهای مطرح، باعث افزایش روند مدل‌سازی و استانداردپردازی شد. کشورها برای تهیه یک مدل و شاخص‌ها و معیارهای دقیق دست به‌کار شدند و انواع استانداردها خلق شد. در مسیر افزایش کیفیت ژاپنی، ایزوها پدید آمدند و در مسیر بهبود کیفیت در اروپا، «ای.اف.کیو.ام» خلق شد. مدل اروپایی همراه با ایزوها جهانی شدند و اکنون اغلب کشورها از آن برای صنایع خود استفاده می‌کنند.

رمز موفقیت مدل‌های کیفیت

مدل‌های کیفیت که در قالب جویایز و مدل‌های سرآمدی مطرح شد، از سه جهت در تغییر رویه‌ها موفق شد:

اول: ایجاد رقابت همسان بین شرکت‌های تولیدی دوم: امکان آموزش و بهینه‌سازی در فرایند مدیریت و تولید

سوم: جویایز هم در قالب مادی و هم به‌عنوان نماد برتری که همواره نماد برتری برای شرکت‌ها بسیار

احمدی‌زاده، معاون بنادر و دریانوردی شهید باهنر و شرق هرمزگان:

پیش‌بینی افزایش سفرهای دریایی در زمستان امسال و نوروز ۱۴۰۵

معاون دریایی و بندری مدیریت بنادر و دریانوردی شهید باهنر و شرق هرمزگان گفت: پیش‌بینی می‌کنیم که سفرهای دریایی در مرکز استان هرمزگان طی تعطیلات دی‌ماه، بهمن‌ماه و خصوصاً ایام نوروز ۱۴۰۵ افزایش قابل توجهی داشته باشد.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، محمد احمدی‌زاده، معاون دریایی و بندری این مدیریت، در جلسه هماهنگی ستاد سفرهای دریایی مرکز استان، بر لزوم آمادگی کامل بنادر مسافری برای ارائه خدمات ایمن، منظم و مطلوب به مسافران در تعطیلات پیش‌رو و نوروز تأکید کرد.

وی با اشاره به افزایش تردهای مسافری در تعطیلات پیش‌رو، اظهار کرد: برنامه‌ریزی منسجم و آمادگی همه‌جانبه بنادر مسافری، نقش مهمی در ارتقای سطح ایمنی، تسهیل تردها و افزایش رضایت‌مندی مسافران دریایی دارد.

احمدی‌زاده با تأکید بر ضرورت تقویت نیروی انسانی، گفت: افزایش توان یگان حفاظت، تأثیر مستقیمی در ایجاد نظم، مدیریت جمعیت، کنترل تردها و پیشگیری از بروز حوادث احتمالی در ایام پرتردد دارد که این موضوع در حال پیگیری است.

معاون دریایی و بندری مدیریت بنادر و دریانوردی شهید باهنر و شرق استان گفت: انجام به‌موقع مصوبات جلسات هماهنگی سفرهای دریایی، برای تردد ایمن شناورها و جلوگیری از بروز مشکلات احتمالی در زمان اوج سفرها امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر است.

وی با اشاره به تجربه موفق مدیریت سفرهای دریایی در سال‌های گذشته اظهار کرد: اقدامات انجام‌شده در ایام پیک سفر سال قبل، نقش مؤثری در کاهش ازدحام، تسهیل خدمات‌رسانی و بهبود مدیریت مسافران داشت و بر همین اساس، برنامه‌ریزی‌های لازم برای تداوم و ارتقای این روند در ایام پیش‌رو در دستور کار قرار گرفته است. احمدی‌زاده همچنین با اشاره به پیش‌بینی ظرفیت مناسب برای جابه‌جایی مسافران دریایی در مسیرهای تحت پوشش، افزود: این ظرفیت با هدف پاسخ‌گویی مناسب به حجم سفرها، جلوگیری از ایجاد صف‌های طولانی و ارتقای کیفیت خدمات در ایام پرتردد پیش‌بینی شده است.

معاون دریایی و بندری مدیریت بنادر و دریانوردی شهید باهنر و شرق استان هرمزگان در پایان با اشاره به لزوم برخورد با شناورهای غیرمجاز تصریح کرد: فعالیت شناورهای فاقد مجوز می‌تواند ایمنی سفرهای دریایی را به خطر بیندازد و مقابله با این موضوع نیازمند همکاری و همراهی دستگاه‌های همکار و نظارتی است تا سفرهای دریایی در ایام پیک، با حداکثر ایمنی و آرامش برای مسافران انجام شود.

سرپرست اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری هرمزگان:

کمپ گردشگری ساحل مکسر تکمیل می‌شود

سرپرست اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان، گفت: بر اساس درخواست فرمانداری بندرلنگه و دهیاری بندر مقام، و پس از ارزیابی‌های کارشناسی، مقرر شد این کمپ طی صورت‌جلسه‌ای به‌صورت یک‌ساله به دهیاری روستای مقام واگذار شود تا بهره‌برداری آن با مشارکت جامعه محلی و تحت مدیریت دهیاری انجام گیرد.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، عباس رئیس با اشاره به اینکه بندر مقام یکی از مهمترین جاذبه‌های گردشگری خلیج فارس محسوب می‌شود از انجام اقدامات لازم به منظور تبدیل این بندر به یک مقصد شاخص گردشگری دریاپایه به مانا خبر داد.

سرپرست اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هرمزگان با تأکید بر توسعه زیرساخت‌های گردشگری در بندر مقام به وضعیت کمپ گردشگری ساحل مکسر به عنوان یکی از مهمترین جاذبه‌های این بندر، اشاره کرد و گفت: بر اساس درخواست فرمانداری بندرلنگه و دهیاری بندر مقام، و پس از ارزیابی‌های کارشناسی، مقرر شد این کمپ طی صورت‌جلسه‌ای به‌صورت یک‌ساله به دهیاری روستای مقام واگذار شود تا بهره‌برداری آن با مشارکت جامعه محلی و تحت مدیریت دهیاری انجام گیرد.

به گفته وی، فضاهای ایجادشده در این کمپ شامل ۴ چشمه سرویس بهداشتی، برق‌رسانی و روشنایی از جاده اصلی، و ۱۵ سکوی نشیمن است که این مجموعه در فاز اول تکمیل شده و طبق اعلام مسئولان، از صورت تخصیص اعتبارات جدید، فضاهای تکمیلی آن در سال‌های آینده احداث خواهد شد.

این مقام مسئول در استان هرمزگان تأکید کرد: در صورتی که دهیاری موفق به اخذ موافقت اصولی و همچنین دریافت واگذاری قطعی زمین از دستگاه‌های مربوطه شود، می‌تواند از ظرفیت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و درآمدهای ناشی از کمپ گردشگری برای تکمیل زیرساخت‌ها، احداث فضاهای خدماتی و جدید و توسعه امکانات استفاده کند.

لازم به ذکر است، هویت اصلی برند گردشگری بندر مقام بر پایه میراث صید و تجارت مروارید شکل می‌گیرد؛ میراثی که در گویش محلی با عنوان «گماش» شناخته می‌شود و ظرفیت مناسبی برای معرفی یک برند فرهنگی-گردشگری متمایز ایجاد کرده است.

بندر مقام با جمعیتی حدود ۲۵۰۰ نفر و قرارگیری در مجاورت آثار طبیعی ملی «گردنه مقام» و «ساحل مکسر»، و نزدیکی به جزایر لاوان و شیدور، یکی از مستعدترین مناطق برای توسعه گردشگری دریاپایه و هویت‌محور در غرب هرمزگان به شمار می‌رود.